

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

ยาเสพติด ภัยคุกคามสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติทั่วโลกมาเป็นเวลาช้านาน อาจกล่าวได้ว่า ปัญหายาเสพติด จัดเป็นปัญหาที่ทุกประเทศ กำหนดให้เป็นวาระเร่งด่วนที่ต้องมีการแก้ไขอย่างจริงจัง เพราะนอกจากจะต้องสูญเสียทรัพยากรในด้านต่างๆเป็นจำนวนมากในการแก้ไขปัญหาแล้ว ยาเสพติดยังเป็นต้นตอที่จะนำไปสู่ปัญหาสังคมอื่นๆอีกเป็นจำนวนมาก ทั้งปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ซ่องโจร และการพนัน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ และ สังคมซึ่งขบวนการ ค้ายาเสพติดจะเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีการดำเนินการที่ยากต่อการเข้าถึงในการปราบปรามเพราะผลประโยชน์ที่มหาศาลจึงมีผู้ที่เข้ามาสู่ขบวนการค้ายาเสพติดเป็นจำนวนมากของแต่ละประเทศเป็นอย่างมาก ประเทศไทยก็ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเช่นกันซึ่งยาเสพติดนั้นถือเป็นภัยคุกคามประเทศอีกอย่างหนึ่งซึ่งเป็นบ่อนทำลายประเทศเป็นอย่างมากรัฐบาลไม่ว่าการบริหารของใครก็ตามก็ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดดังกล่าวโดยกำหนด นโยบายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ได้ผลเร็วที่สุด ตามหลักกฎหมายซึ่งต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 การแสวงหาพยานหลักฐานในด้านต่าง ๆ ต้องอยู่ในอำนาจที่กฎหมายได้ให้ไว้ และในการปราบปรามยาเสพติดนั้นต้องกระทำอย่างจริงจังต่อเนื่องเป็นรูปธรรมเพื่อการปราบปรามยาเสพติดให้หมดไปจากประเทศไทย ซึ่งกฎหมายที่รัฐได้กำหนดขึ้นมาบังคับใช้ต้องมีความครอบคลุมทั้งอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่และบทลงโทษถึงแม้กฎหมายในการปราบปรามยาเสพติดจะกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพหรืออาจลดรอนสิทธิในบางประการแต่ก็เพื่อการปราบปรามยาเสพติดให้หมดไปอย่างจริงจังของยาเสพติดจากการบังคับใช้กฎหมาย

จากปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดที่เกิดขึ้น รัฐบาลได้ตระหนักถึงเห็นถึงปัญหาและจำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยความร่วมมือ จากส่วนราชการหลายฝ่าย ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดจึงได้ตรากฎหมายขึ้นก็คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2 519 อันมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2519 และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มีการกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยา

เสพติดมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศ และภายใต้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและให้อำนาจในการดำเนินการในการปราบปรามให้เกิดประสิทธิภาพเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานที่มีความรวดเร็วขึ้นเพื่อการปราบปรามจะได้มีประสิทธิภาพและเกิดผลขึ้นจริงแต่ในการปฏิบัติที่ผ่านมาได้เกิดปัญหาบางอย่างในการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีความเคร่งครัดจึงทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ส.)

การตราพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 บัญญัติถึงการยึดและอายัดทรัพย์สินผู้เกี่ยวข้องคดียาเสพติด เพื่อลดรอนศกยภาพทางด้านการเงินของตัวการใหญ่ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดและผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ในขบวนการค้า ยาเสพติดแต่ ไม่อาจนำมาบังคับใช้ได้ทุกกรณี เนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดมักจะหาหนทางในการปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดและในการยึดทรัพย์สินผู้เกี่ยวข้องคดียาเสพติดมีขั้นตอนยุ่งยากและหลายขั้นตอนซึ่งในการใช้กฎหมายในการใช้บังคับที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ส.) ในการใช้อำนาจในการตรวจยึดทรัพย์สินที่มีขั้นตอนยากต่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาและอุปสรรคตามที่กล่าวมา ผู้เขียนเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้เขียนก็เป็นหนึ่งในผู้บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดซึ่งมองเห็นถึงปัญหา จะส่งผลกระทบต่อ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ส.) ในการใช้อำนาจปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

1. ปัญหาในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534

เห็นควรให้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534ในส่วนของอำนาจในการตรวจยึดและอายัดทรัพย์สินผู้เกี่ยวข้องคดียาเสพติดให้ผู้ปฏิบัติงานในการจับกุม ผู้ค้ายาเสพติดให้อำนาจในการตรวจยึดและอายัดทรัพย์สินไว้เบื้องต้นในกรณีความจำเป็นเร่งด่วนอาจให้อำนาจไว้กับหัวหน้าชุดปฏิบัติการอาจจะระบุชั้นยศหรือระดับ ตำแหน่งของข้าราชการไว้เช่นถ้าเป็นตำรวจหรือทหารอาจอยู่ในระดับรองผู้กำกับหรือระดับ สารวัตร ถ้าเป็นข้าราชการฝ่ายปกครองอาจเป็นตำแหน่ง ปลัดอำเภอ เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ CNB ที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจในการตรวจค้นและ

ยึดทรัพย์ตามมาตรา 24 (1) ซึ่งให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน CNB เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีตำแหน่งชั้นยศไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยผู้กำกับ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ในบังคับของผู้ช่วยผู้กำกับหรือเจ้าหน้าที่อาวุโสสามารถยึดหรืออายัดทรัพย์ได้ ซึ่งเห็นได้ว่าได้มีการบัญญัติตำแหน่งชั้นยศของผู้มีอำนาจดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมยาเสพติด ซึ่งมีให้เจ้าหน้าที่ทุกรายจะมีอำนาจในการตรวจยึดหรืออายัด การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ CNB จึงมีความแตกต่างกับของประเทศไทยที่ให้อำนาจในการตรวจยึดทรัพย์อยู่ที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือ เลขาธิการ สั่งในกรณีจำเป็นเร่งด่วน โดยหากมีการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ในส่วนของการตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์ผู้เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดในกรณีเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ส.) ตำรวจได้จับกุมผู้ค้ายาเสพติดได้แล้วในเบื้องต้นเห็นว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดก็ควรมีการใช้อำนาจในการตรวจยึดหรืออายัดไว้ทำการตรวจสอบก่อนส่วนที่ว่าจะเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดหรือไม่นั้นก็ให้เป็นหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมที่จะเป็นผู้ตัดสินว่าทรัพย์สินที่ได้มานั้นเกี่ยวข้องหรือเปล่าซึ่งถ้าดำเนินการ ซ้ำจะทำให้มีการถ่ายเททรัพย์สินออกไปหมดถึงแม้จะจับกุมผู้ค้ายาเสพติดเท่าไรก็ไม่สามารถทำลายวงจรหรือเครือข่ายของขบวนการค้ายาเสพติดไปได้เพราะผู้ค้ายาเสพติดจะมีเงินหมุนเวียนไม่รู้จักจบสิ้น แต่ถ้าให้อำนาจกับชุดจับกุมผู้ค้ายาเสพติดก็จะทำให้มีอำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินทุกอย่างไว้ก่อน ตัดวงจรเบื้องต้นในการที่ผู้ค้ายาเสพติดจะถ่ายโอนทรัพย์สินออกไปให้บุคคลอื่นไปก่อนที่จะมีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด ให้มีลักษณะเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ CNB อาจมีการกำหนดระดับชั้นยศหรือตำแหน่งของผู้เป็นเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ส.) ไม่ว่าจะเป็นตำรวจ ทหาร ข้าราชการฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ภารกิจในการปราบปรามยาเสพติดโดยอาจมีการติดตามการใช้อำนาจในการตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์ผู้เกี่ยวข้องคดียาเสพติดโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2. ปัญหาในการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519

2.1 เห็นควรให้มีการแก้ไข ปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14 (1) ในส่วนของการค้นเคหสถาน หรือสถานที่ใด ๆ ให้มีความชัดเจนเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ ในการใช้อำนาจในการปราบปรามยาเสพติด เช่นเดียวกับอำนาจการค้นของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ ที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถทำการตรวจค้นสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกัยยาเสพติดโดยใช้บัตรของเจ้าหน้าที่ CNB ก็ สามารถ

รถเข้าคั้น โดยไม่ต้องมีหมายคั้นแต่มีการกำหนดชั้นยศของผู้มีอำนาจดังกล่าวไว้ ซึ่งมีใช้เจ้าหน้าที่ทุกรายจะมีอำนาจในการตรวจคั้นได้การคั้นของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ จึงแตกต่างจากการคั้นของประเทศไทยที่การคั้นของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14 (1) ในส่วนของการคั้นเคหสถานที่เจ้าพนักงานทุกคนที่เข้าคั้นต้องเป็นเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) ซึ่งต้องมีบัตรประจำตัวที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าต้องมีและต้องแสดงก่อนการเข้าตรวจคั้น และการเข้าตรวจคั้นของเจ้าหน้าที่ ถ้ามีใช้การเข้าคั้นตามหมายคั้นของศาลแล้ว ถ้าต้องใช้อำนาจในบัตรประจำตัวของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) แล้วจะเข้าคั้นไม่ได้ถ้าไม่มีหมายคั้นและผู้ที่เข้าคั้นต้องมีบัตรประจำตัวทุกคน ซึ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วผู้ที่มีบัตร เจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) จะมีเพียงหัวหน้าชุดปฏิบัติการเพียงคนเดียวเท่านั้น อย่างไรก็ตามถ้าเข้าคั้นในเคหสถานโดยเจ้าหน้าที่หลายคนอำนาจในบัตรเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) ก็จะคุ้มครองเพียงผู้ที่มีบัตรเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) เท่านั้นเพราะกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้และอย่างที่สองคือ ถ้าต้องเข้าคั้นพร้อมกันมากกว่า 1 จุดตรวจคั้นก็จะทำให้เสียเวลารอคอยการคั้นจากจุดแรกมากอาจทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดรู้ตัวได้ซึ่งอาจทำให้ผู้ค้ายาเสพติดทำลายพยานหลักฐานเกี่ยวกับยาเสพติดไปได้ ซึ่งการจะเข้าคั้นได้ตามกฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14 (1) ในส่วนของการคั้นเคหสถานต้อง มีบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) ถ้ามาแสดงก่อนการเข้าคั้นเคหสถานแล้วก็ไม่อาจเข้าคั้นได้ตามอำนาจแห่งพระราชบัญญัติจึงควรมีการ แก้ไขกฎหมายให้มีความชัดเจน โดยอาจขยายอำนาจในการใช้อำนาจในตรวจคั้น เคหสถาน แนวปฏิบัติของการใช้อำนาจดังกล่าว เพื่อเป็นการควบคุมติดตามการใช้อำนาจคั้นของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจดังกล่าว ให้สามารถกระทำได้โดยไม่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2.2 เห็นควรให้มีการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 15 ที่ให้เจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) มีอำนาจมีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตาม มาตรา 14 (3) เพื่อทำการสอบสวนขยายผลได้เป็นเวลา 3 วันซึ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.ต.) นั้นเมื่อได้ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 15 ไม่เพียงพอต่อการปราบปรามยาเสพติดเพราะในการขยายผลเพื่อทำลายเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติดได้ง่ายคงต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรซึ่งกฎหมายปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ที่มีกฎหมาย

Criminal Law Act ซึ่งมีมาตรการควบคุมบุคคลผู้เป็นตัวการโดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของศาลคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยความเห็นชอบของอัยการ มีอำนาจสั่งควบคุมตัวนายทุนหรือตัวการค้ายาเสพติดไว้ไม่เกิน 2 ปี และประธานาธิบดีมีอำนาจที่จะขยายเวลาการควบคุมตัวได้อีกครั้งละไม่เกิน 1 ปี ผลจากการใช้มาตรการนี้ทำให้ทางหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์ สามารถจับกุมขบวนการค้ายาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้การลักลอบค้ายาเสพติดลดลง ประเทศไทยจึงควรมีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายการปราบปรามยาเสพติดในเรื่องการควบคุมตัวผู้ถูกจับกุมคดียาเสพติดเพื่อนำมาขยายผลเพื่อที่จะทำลายขบวนการค้ายาเสพติดให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพซึ่งขบวนการค้ายาเสพติดมักจะหาวิธีปกปิดวิธีดำเนินการและจะใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยปรับเปลี่ยนวิธีการลักลอบการค้ายาเสพติดไปเรื่อยเพื่อรอดพ้นจากการจับกุมจากเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานของรัฐจึงต้องออกกฎหมายมาบังคับใช้ที่มีความครอบคลุมต่อการปราบปรามยาเสพติด